

[Grethe Philip.]

gennem forhandlingerne må komme frem til, om man mener, situationen nu er så langt fremme, at man fra kvindeside vil gå ind for lige løn og tør tage den risiko, der eventuelt kan ligge i det. Vi har set, at det er sket på nogle områder. Vi har set, det er sket på HK-området, og mig bekendt har der ikke været noget i retning af større ledighed blandt kvinder af den grund. Derimod har man nok set noget om, at det blev så som så med den egentlige ligeløn, fordi mange mænd fik nogle tillæg. Men som sagt: nogle af disse overvejelser må føre i retning af, at det er et spørgsmål, hvor meget taler for at lægge det til afgørelse ude i organisationerne ved forhandling mellem organisationerne.

Jeg vil gerne til dette føje en særlig bemærkning. De betæneligheder, jeg har talt om her, går på det private arbejdsmarked. Derimod mener jeg, at staten som arbejdsgiver har en helt særlig stilling. Her har vi jo set, at man i tjenestemandsløvgivningen har fulgt det princip, at mænd og kvinder for lige arbejde skulle aflønnes ens. Men vi ved også, at situationen på andre områder af arbejdsmarkedet, hvor staten er arbejdsgiver, er anderledes, og at man rent faktisk visse steder skelner mellem mand og kvinde, også hvor de udfører samme arbejde, på den måde, at de får forskellig løn.

Jeg har her en oversigt, som viser timelønnen for de ufaglærte omsorgsmehjælpere inden for åndssvageforsorgen. Den viser, at begyndelsestimelønnen, hvis vi ser på de områder, hvor der er den højeste aflønning, for mænd er 14 kr. 52 øre, stigende til 16 kr. 63 øre, mens begyndelseslønnen for kvinder i København, hvor den ligger højest, er 12 kr. 2 øre, stigende efter 11 års forløb til 12 kr. 47 øre. Der er altså en tydelig forskel i aflønningen. Det må tilføjes, at der bag disse tal ligger overenskomster, for mændenes vedkommende med Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund og for kvindernes vedkommende med Kvindeligt Arbejderforbund. Det forklarer muligvis noget af forskellen, men det gør den i mine øjne ikke mere rimelig, og jeg kan tilføje, at der jo ikke her er tale om mennesker, der arbejder under forskellige forhold, men netop et helt klart tilfælde af, at man har

mand og kvinde gående ved siden af hinanden på nøjagtig samme afdeling med nøjagtig de samme patienter, og dog får de forskellig timeløn. Derfor vil jeg gerne henstille til arbejdsministeren, at han i drøftelse med sine regeringskolleger, det er vel navnlig socialministeren og lønningsministeren, tager dette spørgsmål op og forhåbentlig meget hurtigt kommer frem til en i mine øjne mere tilfredsstillende løsning.

Med disse bemærkninger vil jeg, som jeg allerede før har sagt, sige, at vi er noget skeptiske over for det rigtige i forslaget, men vi vil gerne med åbent sind gå ind i drøftelser af det, og det kunne dog være, at vi igennem disse drøftelser kunne komme et skridt videre.

Kjær Rasmussen: Jeg vil starte med at erklære vort partis tilslutning til ligelønsprincippet. Også vi har naturligvis gjort os nogle overvejelser over, hvorfor ligelønnen ikke er indført for længst på størstedelen af det private arbejdsmarked. Arbejdsmarkedets parter har jo hidtil holdt fast ved, at spørgsmålet om indførelse af ligeløn var deres sag, altså en sag, som folketinget ikke skulle blande sig i. Men ser man nu på, hvorledes kampen for ligeløn er foregået fra LOs side, så opdager man, at i hvert fald under, jeg tror de tre seneste overenskomstforhandlinger er kravet blevet opgivet, lagt til side som en for parterne uløselig affære. Alligevel holder man altså fast ved, at ligelønsagen er en sag for arbejdsmarkedets parter og ikke for nogen andre — ikke for folketinget, ikke for „rødstrømperne“ og heller ikke for de arbejdere, som interesserer sig for spørgsmålet. Arbejdsmarkedets parter skal nok selv, og det forlanger man så at alle vi andre skal rette os efter på trods af, at man adskillige gange har vist, at man netop ikke kan.

Arbejdsgiverne har naturligvis en interesse i, at den billige kvindelige arbejdskraft forbliver billig, og LO-lederne har på deres side en vis interesse i, at forskellige arbejdergrupper slås indbyrdes om den lønkage, borgerlige vismænd har udregnet størrelsen af. Man sidder ligesom lidt mere fast i sadlen som ledelse, hvis de, der har valgt én, ikke er alt for enige. Dette er uden tvivl nogle af motiverne for, at arbejdsmarkedets